

- əgər siz seçki günü xaricdəsinizsə, konsulluqda keçibsinizsə və ya keçməyibsinizsə, ancaq seçki gününə 21 gün qalmışa kimi başqa ölkədə yaranan seçki məntəqəsində qeydiyyatdan keçibsinizsə və ya konsulluqda (yerli seçkilərdən başqa).

Yuxarıda qeyd olunan hallarda sizim məlumatlarınız xüsusi siyahıya daxil ediləcəkdir. Seçicilərin xüsusi siyahısını dairə seçki komissiyası seçki gününə 3 gün qalmışa kimi tərtib edir və sərəncamla təsdiqləyir və təcili surətdə müvafiq məntəqə seçki komissiyasına verir.

6. XƏSTƏLİYİMƏ GÖRƏ SEKİ MƏNTƏQƏSİNƏ GƏLƏBİLMİRƏMSƏ NƏ ETMƏLİYƏM?

əgər seçici xəstəliyinə görə seçki məntəqəsinə gələbilmərsə, onun hüququ var ki, yazılı formada və ya telefon ərizə ilə seçki günün dən 2 gün qabağa kimi müvafiq məntəqə seçki komissiyasına daşınan seçki qutusu vasitəsi ilə səs vermə tələb etsin. Komissiya katibi qeydiyyat jurnalında ərazinin/məlumatın daxil olmasının dəqiq vaxtını/telefon nömrəsini qeyd edir. Bununla birlikdə seçici bilməlidir ki, qeyd olunan halda onun yalnız daşınan qutu vasitəsi ilə səs vermə hüququ var. O, seçki məntəqəsinə gəldiyi halında seçkilərdə iştirak edə bilməyəcəkdir. Daşınan qutu ilə səs verə bilirlər:

- sağlamlıq vəziyyətinə görə səsvermə binasına gələbilməyən seçicilər;
- məhtut imkanlarına görə səsvermə binasına gələ bilməyən seçicilər (yalnız o, seçici hansı ki, sərbəst olaraq seçki binasına gələ bilər);
- seçki məntəqəsinə çətin gedilən seçki məntəqəsinin ərazisində olan seçici.

Seçicinin məlumatlarının siyahının əlavəsinə (daşınan qutunun siyahısına) yalnız o halda daxil etmək olara əgər:

- seçici qeyd olunan seçki məntəqəsinin vahid siyahısına və ya xüsusi siyahısına daxil edilibsə və
- seçici bu seçki məntəqəsinin hüddurlarındadırsa.

Məntəqə seçki komissiyasının qərarı ilə siyahının əlavəsinə sonrakı qrupa aid seçicilər haqqında xüsusi siyahıda olan məlumatlar daxil edilir: ilkin həbsdə və ya/və xəstəxanada olan seçicilər, habelə dövlət sərhədində hərbi hissədə olan seçicilər. (əgər ilkin məhkumluq yeri, xəstəxana, sərhəd hissəsi müvafiq məntəqə seçki komissiyasının hüddurlarındadırsa).

7. SEÇKİLƏRDƏ NƏZARƏTCİ KİMİ İŞTİRAK EDƏ BİLƏRMMİ VƏ BUBUB ÜÇÜN NƏ ETMƏLİYƏM?

Gürcüstan seçki məəcəlləsinə əsasən, seçkilərə nəzarəti yerli və beynəlxalq təşkilatlar aparırlar. Seçki subiektləri (siyasi

partiyalar, namizədlər) seçki rəhbərliyi ilə öz nümayəndələri asitəsi ilə əlaqə yaradırlar. Seçki subiektlərinin nümayəndələri qanunla müəyyən olunmuş halda, nəzarətçi hüququndan da istifadə edə bilərlər. Seçkilərə media aktiv diqqət yetirir və işıqlandırır, ancaq media nümayəndələrinin seçki prosesi ilə yalnız müəyyən hüquqları var.

əgər siz seçkilərdə nəzarətçi kimi iştirak etmək istəyirsinizsə, yerli azad təşkilatlara həvəskar və ya /və üzv olabilirsiniz hansının ki, nizamnaməsi və ya əsasnaməsi seçkilərə monitorinq və ya insan hüquqlarının müdafiəsini nəzərdə tutur və seçkilərə nəzarət məqsədi ilə müvafiq seçki komissiyasında qeydiyyatdan keçib.

Nəzarətçinin hüququ var ki, istənilən seçki prosesinə seçginin bütün etaplarında: seçki qabağı müddədə, seçki günü və seçkidən sonrakı müddətdə nəzarət etsin.

8. MƏNTƏQƏ SEÇGİ KOMİSSİYASI NECƏ KONPLEKSLƏŞİR VƏ ONUN ÜZVÜ OLABİLƏRƏMMİ?

Məntəqə seçki komissiyası Gürcüstan seçki rəhbərliyinin müvəqqəti ərazi orqanıdır hansı ki, öz səlahiyyətləri hüddullarında seçki məntəqəsinin ərazisində seçkilərin qanuni keçirilməsini, seçki qanunvericiliyi ilə səsvermə prosesinin gedişatını, seçicilərin, seçki subiektlərinin nümayəndələrinin və nəzarətçilərin hüquqlarının qorunmasını təmin edir.

Hazırkı qanunvericiliyə əsasən məntəqə seçki komissiyası 13 üzvdən ibarətdir. Məntəqə seçki komissiyasının 6 üzvü müsbiqə əsasında dairə seçki komissiyası seçir. 7 üzvünü isə seçki məəcəlləsinə müvafiq olaraq səlahiyyətli ixtisaslı partiyalar. Bundan irəli gələrək məntəqə seçki məntəqəsinin üzvlüyü üçün iki yol var: məntəqə seçki komissiyası vəzifəsinə müvafiq dairə seçki məntəqəsi ərafından elan olunmuş konkursda iştirak etməlisiniz, əgər siz məntəqə seçki komissiyasının üzvlüyü üçün seçki qanunu ilə nəzərdə tutulan tələblərə cavab verirsinizsə və ya məntəqə seçki komissiyasının üzvü olaraq müvafiq ixtisaslı seçki subiekti yəni partiya tərəfindən təyin oluna bilərsiniz. Bununla birlikdə vacibdir ki, məntəqə seçki komissiyasının üzvü onu tətin edən/seçən subiektin nümayəndəsi deyil. O, öz fəaliyyətində azaddır və Gürcüstan konstitusiyasına və qanuna tabedir. Seçki komissiyasının üzvünə hər hansı təsir və ya onun fəaliyyətinə qarışmaq qadağandır və qanunla cəzalandırılır.

ALPE

54, Chavchavadze Avenue, entr. 5
0179, Tbilisi, Georgia; Tel: +995 32 2220016
E-mail: office@alpe.ge
www.alpe.ge

www.facebook.com/presidentialelection20013.ALPE

ALPE

MDF

საერთაშორისო ორგანიზაცია

MÜVƏFFƏQİYYƏTLİ
SEÇKİLƏR
DAVAMLI DEMOKRATIYA!



18 yaşından bütün Gürcüstan vətəndaşlarının referendumda, dövlət və yerli özün-idarə orqanlarının seçkilərində iştirak etmək hüququ var. Seçici öz istəyində azatdır.



GÜRCÜSTAN KONSTITUSİYASI | MADDƏ 28

SEÇKİ HÜQUQU

Gürcüstanda seçki hüququ Gürcüstan kanstitusiyası ilə, seçki məcəlləsi ilə, beynəlxalq hüquq prinsipləri və normaları ilə və başqa qanunverici aktlarla təmin edilir.

Seçki məcəlləsinə əsasən seçki açıq prosesdir hansının ki, təyinatı və nəticəsi hakimiyyətin nümayəndəçilik orqanlarının və hakimiyyətin vəzifəli şəxslərinin ümumi seçkilər yolu ilə seçməkdir.

Gürcüstan prezidenti, Gürcüstan parlamenti, bələdiyyə və Tbilisi meri seçkilərinin hazırlanması və keçirilməsi qaydalarını və hüquqi əsaslarını, habelə seçkilərdə iştirak edən tərəflərin hüquqlarını və təminatlarını Gürcüstan seçki məcəlləsi müəyyən edir.

1. SEÇİCİLƏR SİYAHISINDA OLUB OLMADIĞIMI NECE VƏ HARADA YOXLAYA BİLƏRƏM?

Qeyri seçki müddətində istənilən vaxt seçicinin, seçki qeydiyyatı olan partiyanın/seçki blokunun və nəzarətçi təşkilatların seçicilərin siyahısının açıq məlumatlara aid olan versiyası ilə Gürcüstan mərkəzi və dairə seçki komissiyalarında tanış ola bilərlər. Seçki müddətində seçicilərin siyahısının açıq məlumatlara aid olan versiyası ilə məntəqə seçki komissiyalarında da tanış olmaq mümkündür. Məntəqə seçki komissiyası seçicilərin vahid

siyahısını dairə seçki məntəqəsindən birinci yığılşa kimi alır və təcili surətdə açıq məlumatlara aid olan versiyasını məntəqə seçki komissiyasının binasında nəzərə çarpan yerdən asır. Seçicinin yalnız özü və öz ailə üzvləri haqqında olan bütün məlumatla tanış olmaq və onlara dəyişiklik etmək hüququ var.

2. ƏGƏR ADIM SEÇİCİLƏRİN SİYAHISINDA YOXDURSA NƏ ETMƏLİYƏM?

Siyahıda yalnızlıq üzə çıxardığınız zaman, müvafiq komissiyaya qeyri-seçki müddətində istənilən vaxt – mərkəzi və dairə seçki komissiyasına, seçki müddətində isə məntəqə seçki komissiyasına seçkilərə 16 gün qalmışa qeder müraciyyət edin. Siyahıya düzəliş edilməsi üçün şəxsiyyət vəsiqənizi təqdim edin və müvafiq formanı doldurun. Seçki məntəqəsindən asılmış siyahının açıq versiyasında üzə çıxan yalnızlıq və ya sizin məlumatınızın siyahıda olmadığı halda, sizin ərizənizi təcili surətdə, ancaq seçki gününə 16 gün qalmışa kimi məntəqə seçki komissiyası dairə seçki komissiyasına verməlidir. Hansı ki, daxil olmuş ərizəni müzakirə edir və 2 gün ərzində qərar qəbul edir. Dairə seçki komissiyasının seçicilərin məlumatlarına/siyahısına dəyişiklik edilməsinə rədd barəsində sərəncamı qəbul edilməsinin sabahı günü tələb olunarsa məntəqə seçki komissiyası ərizəni verir. Siz rədd cavabı barəsində sərəncamı müvafiq rayon/şəhər məhkəməsinə şikayət edə bilərsiniz.

3. SEÇİCİLƏR SİYAHISINA DÜŞMƏK ÜÇÜN HANSI İDENTİFİKASIYA SENƏDİNİ TƏQDİM EDƏ BİLƏRƏM?

Seçicilərin vahid siyahısına seçki yaşı (Gürcüstanda seçki yaşı 18 yaşdan başlayır) və seçki hüququ olan Gürcüstan vətəndaşlarının qanunla müəyyən edilmiş məlumatları daxil edilir. Seçicilərin vahid siyahısı fərqli dövlət orqanları və yerli özün-idarə etmə orqanları tərəfindən ildə 4 dəfə mərkəzi seçki komissiyasına verilən məlumat əsasında müəyyən edilir. əgər sizin məlumatlarınız siyahıda yoxdursa və ya seçicilər siyahısında yalnızlıq aşkar edibsinizsə, müvafiq seçki komissiyasına müraciyyət etməlisiniz və Gürcüstan vətəndaşının şəxsiyyətini təsdiq edən sənədi təqdim etməlisiniz. Məcburi köçgün vəziyyətində isə - qaçqın vəsiqəsini. İstisna hallarda əlavə sənədlərin təqdim edilməsi məcburidir, məsələn pasportda olan sərhəd keçmək barəsində qeyd, stasionar müalicə müəssisəsindən arayış, cəzaçəkmə müəssisəsindən azad olmaq barəsində arayış.

4. ƏGƏR SEÇKİ GÜNÜ AŞKAR OLUNSA Kİ, SEÇİCİLƏR SİYAHISINDA MƏNİM MƏLUMATLARIM YOXDUR NECƏ HƏRƏK EDİM?

Gürcüstanda üç növdə siyahi mövcuddur: seçicilərin vahid siyahısı, seçicilərin xüsusi siyahısı və seçicilərin siyahısının əlavəsi (daşınan qutunun siyahısı). Gürcüstan seçki qanunvericiliyi seçki

günü hər hansısa bir növdə əlavə siyahının mövcudluğunu nəzərdə tutmur. əgər seçici qanunla müəyyən edilmiş qaydada və müddətdə müvafiq seçki komissiyasına seçicilərin siyahısına öz məlumatının əlavə olunmasını və ya ona düzəliş edilməsini tələb etməzsə, aşağıda sadalanan hallardan başqa onun ses vermə hüququ məhdutlaşdırılacaq:

Seçkilərə 16 gün qalmış müddətdə, bunula birlikdə seçki günü seçici, seçicilər üçün olan xüsusi siyahıya yalnız üç istisna halda əlavə oluna bilər, bu hallardır:

- Əgər seçici xaricdən gəlibsə və qanunla müəyyən edilmiş qaydada (seçki gününə 16 gün qalmışa qədər) seçicilərin vahid siyahısında öz məlumatını yoxlaya bilməyibsə, bu halda seçici Gürcüstan vətəndaşının pasportunu təqdim etməlidir ki, seçki komissiyası onun Gürcüstan sərhədinə keçməsi faktını və tarixini yoxlasın. Bundan sonra seçki komissiyası seçicinin pasportunun surətini çəkir və onun məlumatlarını seçicilərin xüsusi siyahısına daxil edir.
- Əgər seçici seçki gününə 16 gün qalmışa kimi cəzaçəkmə müəssisəsindən azad olunubsa və müvafiq olaraq seçicilərin siyahısında öz məlumatlarını yoxlaya bilməyibsə, belə halda seçicinin cəzaçəkmə müəssisəsi tərəfindən verilmiş arayışı olmalıdır. Seçki komissiyası qeyd olunan arayışın surətini çəkir və seçicinin məlumatlarını seçicilərin xüsusi siyahısına daxil edir.
- əgər seçici seçki gününə 16 gün qalmışa kimi xəstəxanadan evə yazılıbsa və seçicilərin vahid siyahısında öz məlumatının düzlüyünü yoxlaya bilməyibsə. Belə halda seçici müvafiq müalicə müəssisəsi tərəfindən vermiş arayışı təqdim etməlidir. Seçki komissiyası qeyd olunan arayışın surətini çəkir və seçicinin məlumatlarını seçicilər üçün olan xüsusi siyahıya daxil edir.

5. ƏGƏR BİLİRƏMSƏ Kİ, SEÇKİ GÜNÜ QEYDİYYAT YERİMDƏ OLMAYACAM NE ETMƏLİYƏM?

Gürcüstanda seçicilərin vahid siyahısı, Gürcüstan vətəndaşının şəxsiyyət vəsiqəsində göstərilən qeydiyyat ünvanı əsasında müəyyən edilir. Müvafiq olaraq sonrakı istisna hallardan başqa, əgər siz qeydiyyat ünvanınızda deyilsinizsə səs vermə hüququnuz məhdutlaşdırılacaq:

- əgər siz seçki idarəsinin məkdaşı təyin edilibsinizsə və seçki komissiyasında işləməyinizə görə, seçki günü öz seçki məntəqənizdə səs vermə bilirsinizsə;
- əgər siz seçki günü ilkin məhkumluqda olan seçicisinizsə;
- əgər siz Gürcüstan müdafiə və daxili işlər nazirliyinin hərbi (hərbiyəyə verilməmiş) qüvvələrinin və müddətli razılaşma və müqaviləli xidmətin hərbi qulluqçusunuzsa;
- əgər siz seçki günü gəmiçilikdəsinizsə (yerli seçkilərdən başqa);